

مدیت و کنترل مجرمان سال‌ها دار و پرخطر

«برنامه‌های متمرکز اجتماعی در تئوری و عمل»

روبین مور، سرین روبرت، بیسی دایلور، سیمون متیاس

مترجم:

ملیحه زارعی

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت و کنترل مجرمان سابقه دار و پر خطر / روبین مور... [و دیگران]؛ مترجم ملیحه زارعی.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی ناجا، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۳۰۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۴۷-۶۹-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Managing persistent and serious offenders in the community: intensive community programmes in theory and practice

یادداشت: مولفان [روبین مور، کولین روبرت، امیلی تایلور، سیمون متینگتون].

موضوع: پلیس -- انگلستان -- نظارت و مراقبت -- نمونه پژوهی

موضوع: اصلاح جامعه مجرمان -- انگلستان -- نمونه پژوهی

موضوع: آزادی مشروط -- انگلستان -- نمونه پژوهی

موضوع: تعلیق مراقبتی -- انگلستان -- نمونه پژوهی

موضوع: پلیس -- نظارت و مراقبت

موضوع: اصلاح جامعه مجرمان

موضوع: آزادی مشروط

موضوع: تعلیق مراقبتی

شناسه افزوده: مور، روبین، ۱۹۲۵-م.

شناسه افزوده: Moore, Robin

شناسه افزوده: زارعی، ملیحه، ۱۳۵۶-، مترجم

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی ناجا. معاونت پژوهش

رده بندی کنگره: ۹۳۴۴HV ۴م۵۷/ ۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۳۹۶/۶

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۳۳۰۵۳

مدیریت و کنترل مجرمان سابقه دار و پر خطر

انتشارات دانشگاه علوم انتظامی

مولفان: روبین مور، کولین روبرت، امیلی تایلور، سیمون متینگتون

مترجم: ملیحه زارعی.

ویرایش: اداره کل منابع و متون درسی

طراح جلد: سید مجتبی حسینی دولت آبادی

صفحه آرای: خدیجه کبری

چاپ اول: زمستان ۹۲

قیمت: 13000 تومان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و نشر عقیدتی سیاسی ناجا (ایمان)

نشانی دانشگاه: تهران، اتوبان شهید همت، غرب، دانشگاه علوم انتظامی ۴۸۹۳۱۲۹۶

شمارگان: ۵۰۰ جلد

فهرست

صفحه	عنوان
۶	پیش‌گفتار
۹	مقدمه مؤلف
۱۹	فصل اول: گسترش برنامه‌های متمرکز اجتماعی
۲۰	اصول نظری و سیاسی
۲۰	طیف وسیع برنامه‌ها
۳۱	حوزه‌های قضایی دیگر
۳۲	انگیزه‌های سیاسی
۳۷	جاذبه برنامه‌ها متمرکز
	سبک نظری
	خلاصه
۵۹	فصل دوم: دستاوردهای تجربی
۶۰	شواهد و مدارک به‌دست آمده از ایالات متحده آمریکا
۷۵	شواهد و مدارک از انگلستان و ولز
۹۳	برنامه نظارت و مراقبت متمرکز (ISSP) در کنت
	شواهد و مدارکی از دیگر حوزه‌های قضایی
	بررسی مجدد اثرات وارد بر محکومان به زندان
۱۱۱	مروری بر دیگر یافته‌ها
۱۱۳	خلاصه
۱۱۵	فصل سوم:
۱۱۶	دادگاه جوانان
۱۱۸	اهداف
۱۲۰	گروه آماج جرم
۱۲۴	ساختار برنامه
۱۲۹	ارزیابی چندبعدی
۱۳۳	خلاصه

۱۳۵.....	فصل چهارم: آمار جرم و مراجعان به (ISSP) .....
۱۳۶.....	میزان مراجعان .....
۱۳۹.....	پرونده‌های مجرمان جوان .....
۱۵۵.....	مجرمان سابقه‌دار در مقابل مجرمان خطرناک .....
۱۵۸.....	خلاصه .....
۱۶۰.....	فصل پنجم: تحقق و اجرای برنامه نظارت و مراقبت متمرکز (ISSP) .....
۱۶۳.....	مدیریت و سازماندهی .....
۱۶۵.....	محل اجرای برنامه و کارکنان .....
۱۶۷.....	الگوی برنامه .....
۱۶۹.....	نظارت چند نانه .....
۱۷۹.....	مراقبت (تحت نظارت جرم) .....
۱۸۷.....	پیروی از قانون و نقض قانون .....
۱۸۹.....	میزان اتمام (برنامه‌های درمانی) .....
۱۹۷.....	هزینه‌های برنامه نظارت و مراقبت ویژه (ISSP) .....
۲۰۰.....	خلاصه .....
۲۰۵.....	فصل ششم: تأثیرات برنامه نظارت و مراقبت ویژه (ISSP) .....
۲۰۶.....	تأثیر بر تکرار جرم .....
۲۰۹.....	تأثیر بر محکومیت مجدد .....
۲۱۰.....	تأثیر بر تعداد جرایم ثبت شده .....
۲۱۳.....	تأثیر بر جدیت و خطر جرایم ثبت شده .....
۲۱۶.....	تأثیر بر علت اصلی مشکلات .....
۲۱۹.....	اهمیت تماس فشرده و متمرکز .....
۲۲۳.....	درجات متفاوت تأثیرگذاری .....
۲۲۴.....	پاسخ صادرکنندگان حکم و تأثیر بر محکومیت به حبس .....
۲۳۰.....	خلاصه .....
۲۳۵.....	فصل هفتم: درس‌های تکوینی .....
۲۳۶.....	تعیین اهداف واقع‌گرایانه .....

۲۳۹	..... به کارگیری یک الگوی روشن نظری
۲۴۲	..... اعمال دقیق معیارهای آماج جرم
۲۴۶	..... تعهد به انجام برنامه و ارائه مشکلات
۲۴۷	..... ایجاد توازن میان کنترل و مراقبت
۲۵۰	..... سایر عوامل
۲۵۲	..... اتخاذ یک خط‌مشی واقع‌گرایانه عملی
۲۵۳	..... نقاط ضعف روش تندرو و افراطی
۲۵۶	..... حمایت از روش تهدید و تطمیع
۲۵۸	..... حفظ اعتدال
۲۵۹	..... توسعه [روش‌های] مبتنی بر شواهد و مدارک
۲۶۱	..... ارتقای استانداردهای روش‌شناسی
۲۶۳	..... پذیرفتن طرح‌های تحقیقاتی وسیع‌تر
۲۶۷	..... نیاز به تجزیه و تحلیل مریضه، منفعت
۲۶۹	..... خلاصه
۲۷۳	..... فصل هشتم: مسائل انتقادی
۲۷۴	..... پیچیدگی‌های آماج جرم
۲۷۸	..... سرسختی و اصرار جرم در مقابل خطر و جدیت جرم
۲۸۰	..... تعریف مجرمان پر خطر
۲۸۳	..... خطرات برجسب‌زنی
۲۸۴	..... تشدید مسائل و تور پهن کردن
۲۸۸	..... تأکید بر مراقبت
۲۹۱	..... سنجش کارایی و ارزش
۲۹۱	..... محدودیت نرخ‌های محکومیت مجدد
۲۹۳	..... دیگر مقیاس‌های نتیجه‌گیری
۲۹۶	..... تضمین تناسب
۲۹۸	..... خلاصه

پیش‌گفتار

کسب علم و دانش و تلاش برای بهره‌گیری از علوم جدید و بومی‌سازی آن برای رفع نیازهای علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به منظور اعتلای اقتدار امت اسلامی از توصیه‌های مهم اسلام است. علوم پلیسی که همگام با پیشرفت بسیاری از علوم محض و تلفیق آنها با یکدیگر، روز به روز نو می‌شود و مرزهایی تازه از دانش می‌سازد، از جمله علمی است که درخت آن در کشورمان در حال رشد و نمو و ثمردادن است.

ترجمه آثار علمی برجسته و معتبر و اشاعه مفاهیم آنها از جمله رهیافت‌های کارآمد و اثربخش است که می‌توان در سایه آن بستری مناسب برای حرکت نخبگان و کارشناسان علوم پلیسی در کشور را ساخت. بدیهی است تلفیق همگن تجربه‌های کارشناسان امور پلیسی داخلی با علوم تجربه‌های کارشناسان و خبرگان علوم پلیسی دیگر کشورها باعث پیشبرد دانش پلیسی در کشور خواهد شد. از این رو، بر آن شدیم تا با ترجمه حاضر، گامی هرچند کوچک در این مسیر بلند برداریم. امید است آثاری از این دست بتواند نویسندگان، محققان، کارشناسان و استادان را راهنما و تا تجربه‌ها و توان علمی خود را متبلور کنند و به رشته تحریر درآورند.

معاونت پژوهش دانشگاه علوم انتظامی

مقدمه مترجم

مجموعه حاضر، حاصل تحقیقات میدانی و تجربیات ارزشمندی است که نویسنده سعی کرده به مدد جملات شیوا و روان به مخاطب منتقل کند.

مقالات گوناگون و دیدگاه‌های مختلف کارشناسان و صاحب‌نظران در مقابل هر یک از برنامه‌هایی که به تشریح به بیان آن پرداخته شده به روشنی بیان شده و ملاحظات سیاسی و کمتر در آن در نظر گرفته شده‌است.

کتاب در ۸ فصل و سه بخش مجزا طراحی شده: بخش اول به بیان ضرورت برنامه‌های متمرکز اجتماعی و رشد و گسترش آن در جوامع پیشرفته می‌پردازد و از مناظر مختلف موضوع را مورد بررسی قرار می‌دهد و سپس به بیان ادله و شواهد نظرات مطرح شده می‌پردازد. بخش دوم، برنامه نظارت و مراقبت متمرکز را به عنوان یک مطالعه موردی مطرح می‌کند و به بیان اهداف و ساختار برنامه می‌پردازد و در بخش سوم چشم‌انداز آینده مطرح می‌شود و با وجود تمامی نقاط ضعف و قوت، در نهایت توسعه این برنامه و طرح‌هایی از این دست ضروری تشخیص داده می‌شود. در پایان هر فصل چکیده‌ای از مطالب مطروحه آمده و خواننده را به جمع‌بندی مفیدی از کل مسائل فصل رهنمون می‌شود.

اگرچه از آنجا که وقوع جرم در جامعه امری اجتناب‌ناپذیر بوده غیرقابل انکار می‌کند برماست تا آموزه را بیازماییم و از تجربیات مثبت جامعه پیش‌رفته بهره‌برداری مناسب کرده و به مدینه فاضله و آرمان‌های مدنظر نزدیک‌تر شویم.

امید آن می‌رود انتشار چنین آثاری موجب شود تجارب دست‌یافتنی از امر خطیر مدیریت مجرمان ارتقا یافته و مسئولان در برنامه‌ریزی این مهم از این نکات الهام‌گرفته و در برنامه‌های کلان کشور مورد عنایت قرار دهند. به امید روزی که ایران اسلامی عاری از هرگونه پلیدی و پلشتی باشد.

مقدمه مؤلف

کارن دختر سفیدپوست ۱۷ ساله‌ای است که در طول ۱۲ ماه گذشته ۱۸ بار مورد تجاوز قرار گرفته است. او گاهی اوقات از مدرسه اخراج شده و مشکلات اخلاقی در زمینه مصرف الکل و حشیش داشته است. وی به اتهام مصرف مشروبات الکلی و آشوبگری، در برنامه شش ماهه (ISSP) تحت نظارت دقیق و کنترل و مراقبت قرار گرفت در حالی که در طول برنامه، او در واحد پذیرایی و تدارک غذا نگه داشته شده؛ اما در جلسات آموزش، اصلاح و تربیت، رفتارهای مجرمانه، مهارت‌های اجتماعی، سلامت روان، آسیب‌ها، مرگات الکل و مواد مخدر، اوقات فراغت سازنده و مشاوره شرکت می‌کند. رفتارهای او همچنین به صورت الکترونیکی تحت نظارت قرار دارد. کارن برنامه را به صورت کامل به پایان رسانده؛ اما با مشکلات عدیده‌ای در رابطه با الکل مواجه است و هر از گاهی به اذیت و آزار دست می‌زند هرچند به میزان پایین تری از گذشته است، اما همچنان وجود دارد.

پل یک پسر بچه ۱۴ ساله یاهو پست است. وی تا ۱۲ سالگی جرایم متعددی را مرتکب شده و ۶ جرم در ۱۲ ماه گذشته روی به ثبت رسیده است. او سابقه محکومیت به حبس را در پیشینه خود دارد و همچنین سابقه مختلفی از بزه‌های اجتماعی که همه به سرکشی او برمی‌گردد. این گونه تشخیص داده شد که وی نیاز به برنامه ویژه دارد و باید به واحد اصلاح دانش آموزان منتقل شود. او با همسالان هم-جرم خود همکار هفت ترم کامل از مدرسه اخراج شده است. او نیز به علاوه

ISSP قرار گرفت

و تربیت (در یک برون فردی، هم-کار وی را اوقات فراغت سازنده شرکت می‌کند. این برنامه پس از پنج ماه محکومیت وی به دلیل سرقت‌های محلی اعمال شد. مددکار وی بسیار خوش بین است که این برنامه در مورد پل با موفقیت به انجام خواهد رسید.

همان طور که به وسیله این دو مطالعه موردی مشخص شد، جرایم میان جوانان انگلستان و ولز در حال حاضر می‌تواند در قالب یک

اجتماعی به نام ISSP قرار گیرد. معرفی این برنامه در سال ۲۰۰۱ و بازخوردهای وسیع آنکه در اواخر سال ۲۰۰۳ سراسر کشور را تحت تأثیر قرار داد منجر به طرح پرسش‌های مهمی در این زمینه شد:

- چگونه برنامه‌ای چون برنامه فشرده چند الگوی اجتماعی قائل به اصول خود نظارتی هستند؟ منابع آنها چیست؟
- آیا برنامه فشرده اجتماعی ISSP با انواع پیشین برنامه‌های اجتماعی تفاوت دارد؟
- این برنامه چگونه با برنامه‌های سیاسی گسترده مطابقت می‌کند؟ اصول نظری آن چیست؟ چگونه با فرضیه‌های کیفری مختلف مرتبط است؟
- کدام یک از جرم‌ها به‌تأثیر این برنامه فشرده مناسب‌ترند؟
- آیا این برنامه همان اندازه که در اصول فرضیه توانایی دارد در عمل نیز حرفی برای گفتن دارد؟
- آیا مؤلفه‌های نظارت و مجازات در این برنامه با موفقیت تلفیق شده‌اند؟
- آیا این برنامه قادر خواهد بود در حل مشکلات و مشکلات مجرمان و کاهش زمینه جرم در آنها مؤثر واقع شود؟ آیا در پیشرفت کیفری و مجازات نیز این برنامه کارایی دارد؟
- آیا این برنامه می‌تواند آمار محکومیت‌های به حبس را کاهش دهد؟ آیا اعتماد محکومان و عوام را به خود جلب کرده‌است؟
- آیا اهداف و واقعیت‌ها با هم همخوانی دارند؟
- راندمان و کارایی این برنامه چگونه باید محک زده شود؟

این گونه سؤال‌ها به‌ویژه از این نظر بسیار پر اهمیت جلوه می‌کنند که برنامه‌های اجتماعی متمرکز ISSP در حال حاضر در جامعه‌ایالات متحده آمریکا به سرعت روبه فزونی است و به زودی به بخش لاینفک سیاست‌های کیفری در قضاوت تبدیل خواهد شد. در انگلستان و ولز، یک برنامه تحولی و نظارتی فشرده و متمرکز (ISSP) مورد قبول مجرمان جوان قرار گرفته است حال آنکه نظارت و کنترل‌های دادگاه کیفری قانون ۲۰۰۳ را نیز شامل می‌شود. علاوه بر آن گزارش کارتر (۲۰۰۳) از «طرح نظارت و کنترل متمرکز» جهت مجرمان خطرناک و سابقه‌دار در تمامی سنین

حمایت کرده و یک طرح جامع دیگر در مورد مجرمان اولویت‌دار در هر یک از مشارکت‌های کاهش جرم و بی‌نظمی ارائه شده است. در حالی که انتظارات از این برنامه‌ها در حد بالایی قرار دارد، شواهد و مدارک تحقیقاتی که در مورد کارایی این برنامه‌ها جمع‌آوری شده نشان از آن دارد که نتایج آن متفاوت و تا حدی مبهم است و شماری از رفتارها و مسائل بحرانی همچنان به قوت خود باقی است.

بنابراین، کتاب حاضر، مجموعه‌ای از ادبیات جاری را فراهم آورده و آخرین یافته‌های تحقیقاتی را در فرصت مناسب کنونی از ارزیابی ملی برنامه ISSP ارائه می‌دهد.

نکات به دست آمده به منظور تغییر سیاست‌ها و خط‌مشی قوانین کیفری در آینده ارائه می‌شود و بسیاری از ساختارهای نظری وسیع آن در برخی موارد لحاظ شده است. بر این اساس، این کتاب، گزارشی بر مبنای تئوری و هشدارهای تجربی از برنامه‌های متمرکز اجتماع ISSDI است و بر آن است تا شکاف موجود در ادبیات کنونی را پر کند، ادبیاتی که قدما با توجه به بیانیه‌ها و اظهارات سیاسی، اغلب از چشم‌اندازی بحرانی با در نظر گرفتن حداقل جنبه کاربردی بودن آن به مسئله بپردازد یا به ارزیابی پیشرفت‌های عملی برنامه بپردازد بدون اینکه جنبه نظری و تئوری قضیه را در نظر بگیرد (کرافورد و نیوبرن ۲۰۰۱).

فصل اول به پیدایش و تکامل برنامه‌های متمرکز اجتماعی در هر دو گروه سنی جوانان و بزرگسالان مجرم در جامعه آمریکا، انگلستان و آلمان می‌پردازد و به موازات آن به حوزه‌های قضایی دیگر نیز توجه دارد.

انگیزه‌ها و دلایل سیاسی که ماورای معرفی و عرضه این برنامه‌ها وجود دارد کاملاً مشخص است: تمایل به حل مسئله زندان‌های انباشته و در عین حال تبدیل کنترل‌ها در سطح جامعه و همچنان رفتار «خشن و سرسخت در مقابل جرم» در اجتماع. به علاوه این برنامه‌ها در ترکیب عناصری مانند، رفاه اجتماعی، عدالت و الگوهای مرتبط با مدیریت بیمه جرایم قضایی مؤثر واقع شده و همچنین از جنبه اصول نظری چندوجهی و پیچیده جدا است.

این نکته قابل ذکر است که به هر حال محدودیت‌هایی نیز در این اصول و ساختار به چشم می‌خورد، به‌ویژه به دلایل منطقی سلب صلاحیت و سیاست‌های بازدارنده.

علاوه بر آن برخی تنش‌ها و کشمکش‌ها میان منطق نظری و دلایل آن وجود دارد و همچنین میان منطق و اهداف سیاسی.

برنامه‌های مذکور در کنار تمام موارد ذکر شده می‌توانند به‌عنوان تصاویری از «انتشار نظم» به‌صورت کاملاً عمومی نیز در نظر گرفته شوند. (کوهن ۱۹۷۹)

در فصل دوم، نویسنده، برنامه‌های متمرکز اجتماعی را بر پایه شواهد و مدارک بیان کرده که بر پایه یافته‌های ارزشیابی شده از جوامع ایالات متحده، انگلستان، ولز و دیگر مناطق - معآوری شده است. نکته مهم اینکه تأثیر ارتکاب مجدد با برخی تغییرات ارتباط معناداری داشت؛ بدین گونه که در برنامه‌هایی که مجرمان پرخطر را هدف قرار داده بود، و «رای مؤلفه‌های اصلاح و بازپروری قوی‌تری بود تعهد و امید به بهبودی بیشتر بود و اما تأثیر آن در میزان بازداشت‌ها و دستگیری و زندان، به‌نحو چشم‌گیری افزایش یافته است. بسیاری از ارزیابی‌ها باعث ایجاد شک و شبهاتی مبنی بر هماهنگی و انطباق اهداف و اصول مختلف شده است.

سه فصل حاضر، به یک مطالعه مبتنی بر ارزیابی سراسری اولین طرح ۴۱ مؤلفه‌ای ISSP می‌پردازد. (مور و دیگران ۲۰۰۴، گری و دیگران ۲۰۰۵) فصل سوم نشان می‌دهد که برنامه ISSP، چگونه خود را با شبکه پندبندی و پیچیده «عدالت جدید جوانان» به‌خصوص در ترکیب و تلفیق نظارت و مداخلات، به خوبی وفق داده است.

این برنامه، پرقدردترین و با نفوذترین برنامه چگونگی تشکیل اجتماعی است که اکنون در دسترس مجرمان جوان در انگلستان و ولز قرار دارد. نسخه تازه جامع‌تر از بسیاری برنامه‌های پیشین است. هدف اولیه آن کاهش تکرار جرم است اما در مرحله بعد، کاهش میزان بازداشت‌ها را در نظر دارد همچنین پس از آن به سردرگمی گروه‌های هدف می‌پردازد که شامل مجرمانی هستند که یک جرم بزرگ مرتکب شده‌اند. این ارزیابی به خودی خود فرصت مغتنمی است تا پتانسیل برنامه چندالگویی متمرکز محک زده شود و رفتار مجرمانه گروه پرخطر مورد توجه قرار گیرد.

فصل چهارم نشان می‌دهد که تمامی طرح‌های ISSP در جذب شمار قابل توجهی از مراجعان موفق عمل کرده است. تعداد بسیاری از جوانان شرکت داده شده در این برنامه، از نظر روحی صدمه دیده و از تجربیات شیرین و اولیه زندگی محروم بودند و تعداد

بسیاری از آنان نیز مصمم بودند تا به رفتارهای مجرمانه دست بزنند. عده زیادی نیز پیش از ارتکاب جرم دیدگاه سرسختانه‌ای به بعضی مسائل داشتند از جمله اینکه حس بی‌اعتمادی نسبت به بزرگ‌ترها داشتند و آنها را چندان قوی و قدرتمند نمی‌دانستند و مصرا نه قصد داشتند تغییر رفتار دهند. مسلماً گروه‌های ISSP در این شرایط با اعلان جنگ مواجه بودند؛ اما گروه، یک‌دست و یکسان نبود. خلافکاران و مجرمانی که دارای شرایط وخیم و خطرناک بوده ولی جرایم پی‌درپی و تکرار جرم نداشتند نیاز کمتری به جرم‌شناسی داشتند و بنابراین احتمال خطر تکرار جرم در آنها نیز کمتر بود؛ همچنین این افراد مهارت‌های حل مشکلات اجتماعی را بهتر از دیگران آموخته و تمایل کمتری به تکرار جرم داشتند در این برنامه پیشنهاد می‌شود فشار و شدت کنترل و نظارت بر این افراد کمتر از مجرمانی باشد که سابقه تکرار جرم و سوء سابقه دارند.

فصل پنجم نشان می‌دهد که چگونه برنامه مورد بحث به مرحله عمل درآید. این مسئله به‌خصوص از این جهت مهم است که این نکته را در ذهن تداعی می‌کند که وکلا و حقوق‌دانان، نقش ارزنده‌ای در تغییر و تعدیل سیاست‌های سطح بالا ایفا می‌کنند به‌نحوی که به تعبیر یانگ و سندرز می‌توانند حتی در رگه دغال سنگ تغییر و تحول ایجاد کنند (یانگ و سندرز ۳۴۲: ۱۰۰۳).

نیاز به یک دیدگاه چندالگویی با میزان مراقبت و نظارت مناسب و یک فرایند جهت مدیریت موردی، چالش فراروی حقوق‌دانان را بیش از پیش مشکل می‌کند. در تحقق این مهم، مشکلات چندی نیز وجود داشت؛ اما در یک دوره زمانی نسبتاً کوتاه بیشتر طرح‌ها و اهداف منظور، به‌واسطه این برنامه عملی شد. معرکات قابل ملاحظه‌ای در الگو و میزان عوامل دخیل در آن به‌وجود آمده و حقوق‌دانان و علاقه‌مندی‌های در دست‌یابی به اهداف آموزشی، نحوه اسکان، سلامت روان و خدمات درمانی در بعضی مناطق گزارش کرده‌اند. نظارت الکترونیکی رایج‌ترین روش نظارتی قابل بهره‌برداری در برنامه ISSP بود و ترکیب ردیابی افراد و نظارت به‌واسطه چشم الکترونیکی به‌عنوان یک الگوی لازم‌الاجرا و کارآمد از نظارت و مراقبت تلقی شد. افراد جوان چشم‌نظارتی الکترونیکی را به‌عنوان بخش برجسته برنامه در نظر داشتند حال آنکه حقوق‌دانان و متخصصان تأکید بر تلاش به‌منظور فائق آمدن بر مشکلات موجود داشتند. سری با

افراد جوان به منظور حل تنش‌های موجود با اعمال خشونت، انحراف از مسیر صحیح است. بالاترین خطر در مواجهه با مجرمان، عدم همراهی در اجرای برنامه‌ها و سرباز زدن از دستورات است. همچنین در بسیاری از مواردی که با موفقیت به پایان رسیده کم و بیش تخلفات و نقض دستوراتی به چشم می‌خورد. در حالی که میانگین هزینه جهت آغاز برنامه برای هر شخص، با احتساب نظارت و مراقبت، بالغ بر ۱۲ هزار یورو است. میانگین هزینه جهت هر برنامه موفقیت‌آمیز به‌تمام رسیده، تقریباً ۳۲ هزار یورو است که بیانگر آن است که چگونه کاهش افراد می‌تواند موجب تحمیل هزینه‌های گزاف به پروژه‌ای واحد پروژه ISSP شود.

فصل ششم به آن است تا به نفوذ و تأثیر برنامه ISSP از لحاظ کاهش میزان تکرار جرم، پرداختن به مشکلات موجود، ایجاد رضایت در زندانیان و کاهش میزان بازداشت‌ها بپردازد. ISSP هر چه "ب" نشان‌دهنده کاهش فراگیر میزان جرایم است؛ اما گروه‌های مورد مقایسه نیز شامل همین میزان موفق عمل کرده‌اند. این مسئله مشخص است که کاهش در ارتکاب جرایم تا حدودی می‌تواند به واسطه پدیده‌های آماری مانند برگشت به میانگین باشد که طبق آن، اعداد بی‌نهایت در مرحله پیش از آزمون، تمایل به انتقال و حرکت طایعی به سوی میانگین دارند. از این روی برنامه ISSP به نحو آشکاری به حربه‌های جوانان به موازات پیشرفت آنان در برنامه وارد شده به ویژه این تجاوز به حریم خصوصی، از آن دسته از افراد که با موفقیت برنامه را به اتمام رساندند بیشتر نمایان است. ساختار برنامه، بر پایه نظارت متمرکز و همزمان با آن تعامل با خدمات محلی و وظایفی که جوانان در خانواده به‌عهده دارند بنا شده و زمینه ترقی و پیشرفت آنها را در جامعه فراهم می‌سازد. بیشتر زندانیان بر این باور بودند که برنامه ISSP تعادل مناسبی میان نظارت و مراقبت به‌وجود آورده و موقعیت مطلوبی در دادگاه‌های جوانان فراهم آورده است؛ بنابراین معرفی برنامه ISSP تأثیر مستقیمی بر میزان بازداشت جوانان خلافکار در سطح کشور نداشت. محکومان مشتاق بودند تا بر این نکته اصرار ورزند که حبس در برخی موارد تنها راه حل است و به نظر می‌رسد آن محکومان به حبس مرتکب جرایم بزرگی شده‌اند. اما حتی اگر تنها هدف اصلی برنامه ISSP، تنها زندانیان پر خطر باشد، پر واضح است؛

که استفاده از ابزار بازداشت و زندان که نقض آشکار برنامه ISSP است، تأثیر این طرح را در کاهش میزان بازداشت خنثی خواهد کرد. در مجموع، ارزشیابی عملکرد ISSP نشان می‌دهد لازم است مراقبت زیاد و تفکرات گذشتگان در جهت پیشرفت و بهبود هر نوع برنامه متمرکز و فشرده صورت پذیرد و تصمیماتی که به وسیله برنامه‌سازان و سیاست‌گذاران اتخاذ می‌شود مورد استفاده واقع شود؛ همچنین بر متخصصان فن و اساتید حقوق‌دان، محکومان و همه آنان که در تحقق این برنامه سهیم و دخیل هستند ضروری است که پتانسیل، اهداف و اصول مهم را مد نظر قرار دهند.

دو فصل انتهایی این کتاب، یافته‌هایی از ارزیابی برنامه ISSP در سطح کشور و ارزیابی‌های گذشته ارائه می‌دهد. شواهد و مدارک جهت این چنین برنامه‌هایی همواره در حال تکامل است. درس‌های جدید و نو پدید نیز در فصل ۷ بیان می‌شود؛ همچنین اهمیت توقعات واقع‌گرایانه، مناقشی و اندیشیدن دقیق به هر دو جنبه الگوی نظری و گروه آماج جرم مورد تأکید قرار گرفته است. به منظور تحقق اهداف و مرتفع ساختن مشکلات، ناگزیر از مواجهه با آن هستیم. علاوه بر آن نیازمند آنیم تا نسبت به این مسئله اطمینان حاصل کنیم که برنامه همان‌گونه که در تئوری و طرح بیان شده در عمل نیز به صورت مطلوب پیشرفت می‌کند (آلین ۱۹۶: ۱۹۹۵). این نکته قابل ذکر است که در این حین تنش‌ها و تضادهایی میان اهداف نظارتی و مراقبتی پدید خواهد آمد. نیاز به برنامه‌های فشرده و منسجم جهت فراهم آید. این امر به ایجاد کیفی و ترجیح آن به روابط -

ملزومات یک

ماهیت چندالگه
برخی سازمان‌ها و مؤسسات، به نوعی برنامه‌هایی چون ISSP را بحران را با ماهیتی درون نفوذی مواجه می‌کنند. بقای انسجام در برنامه‌هایی مانند ISSP به نظر ضروری بوده و نیازمندی به هدایت قوی از اجزای لاینفک آن به حساب می‌آید. بحث‌هایی در مورد پاسخ‌های طبقه‌بندی‌شده به افراد متمرکز و دیدگاه شدید و سرسختانه‌تر به منظور اعمال اهداف برنامه، مطرح می‌شود و این گونه بیان می‌دارند که ایجاد انگیزه و محرک به منظور تشویق و تحریک افراد موافق و راضی به ایجاد

بیشتر بین دو دیدگاه پاداش و تنبیه می‌انجامد. جهت اطمینان از تداوم و بقای این برنامه‌ها، لازم است که بر اعتماد و اطمینان متخصصان امر و حقوق‌دانان، پلیس محلی، محکومان مجرم و جوامع محلی تأکید شود. اهمیت جمع‌آوری مدارک و شواهد دقیق و اطلاعات مو به مو و همچنین اطلاعات کلی، در این زمان مشخص می‌شود. علاوه بر آن نیاز به ارتقای استانداردهای روش‌شناختی و به‌کارگیری الگوهای تلفیقی در ارزشیابی، ترکیب روش‌های کمی و کیفی و طرح‌های گسترده تحقیقاتی شامل تحلیل‌های اقتصادی رطرن‌های جغرافیایی به شدت احساس می‌شود.

آخرین فصل از کتاب حاضر، چشم‌انداز درازمدت برنامه‌های اجتماعی متمرکز و منسجم را مدنظر قرار داده و برخی از مسائل لاینحل را برشمرده است. از اولین برنامه‌هایی که این فصل به آن پرداخته، هدف قرار دادن برنامه‌های متمرکز و منسجم، با توجه به مشکلاتی چون مشخص ساختن مجرمان سابقه‌دار، و مجرمان پرخطر است. علاوه بر این تلاش می‌شود مدل تلفیقی نیز مانند جانی بالفطره در مورد خلافکاران جرایم کوچک در کنار آن حل شود (ژن و مورگان ۲۰۰۲).

معمول‌تر اینکه این‌گونه می‌توان به بحث پرداخت که تأکید بر مدیریت خطر، نیازمند آن است که تنگنا و خطر به وضوح لمس شود تا همگان یقین کنند که خطر نیز باید همراه با دیگر اصول و اولویت‌ها مانند عدالت، بازپروری در نظر گرفته شود. به‌کارگیری نظریه «انتشار نظم و انضباط»، کوهن (۱۹۷۶) این نکته را مشخص می‌سازد که تخلفات جزئی در جوامع فشرده و متراکم قادر است صوت شبکه‌های گسترده‌تر و متمرکزتری تبدیل شود. علاوه بر آن، مباحثات و جدل‌های بسیار در موافقت با نظریه کیفرهای سبک و سطوح پایین‌تری از مداخلات قانون و حمایت از افراد مورد نظر آن دسته از محکومان که به امساک روی آورده‌اند مطرح شده است.

مفهوم دیگری که از نظریات کوهن استنباط می‌شود نوعی مبهم‌سازی و در عین حال تنویر و روشنگری اختلال و آشفتگی‌های میان تقسیم‌بندی سنتی سازمانی و غیر سازمانی است. یکی از مشخص‌ترین نمونه‌های این‌گونه ابهام‌سازی‌ها و همچنین حمایت از دیدگاه مدیریت خطر، راهی است که در آن سیاست‌مداران و سیاست‌گزاران به‌واسطه آن جنبه‌های مراقبتی برنامه‌های متمرکز اجتماعی به‌خصوص بهره‌گیری از

نظارت‌های الکترونیکی را ارتقا بخشیده‌اند.

مسئله مطرح در این میان، این است که نه تنها در بیان فواید استفاده از نظارت الکترونیکی (EM) اغراق شده، بلکه بیم آن می‌رود که تأثیرات و بازخوردهای مخرب و زیان‌بخشی نیز به‌واسطه استفاده از این روش شاهد باشیم.

در نتیجه این‌طور می‌توان برداشت کرد که تردیدهایی در زمینه نگرش خوش‌بینانه جهت سنجش کارایی این روش وجود دارد. برخی مفسران نیاز به در نظر گرفتن یک معیار مناسب جهت ارزشیابی نتایج را از نکات مهم برمی‌شمردند. اهداف گسترده‌تر سازمانی، اجتماعی نیز از اهمیت خاص خود برخوردارند. به‌خصوص برخی مفسران و نظریه‌پردازان این‌گونه بیان می‌دارند که نقش مشارکت برنامه‌های متمرکز در «نیابان‌های عدالت» در درجه اول اهمیت قرار دارد. این چنین موضعی در واقع جذب آشکار حمایت از دعوت عمومی به‌منظور ارتقای اصل تناسب محکومیت‌ها را در پی خواهد داشت.